

ROMÂNIA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Proiectul privind reforma sectorului sanitar - îmbunătățirea calității și eficienței sistemului sanitar

Împrumut nr. 8362 RO

TERMENI DE REFERINȚĂ

pentru postul de Expert în Sănătate pentru Analiza Ghidurilor privind Gestionarea Deșeurilor Medicale și Dezvoltarea unui Plan de Acțiune

Context

Programul pe bază de rezultate în sectorul sanitar din România (PpR) a fost aprobat de Consiliul de Administrație al Băncii la data de 17 septembrie 2019 și a intrat în vigoare la data de 12 ianuarie 2021. Obiectivul de Dezvoltare al Programului (ODP) este creșterea acoperirii cu servicii de asistență medicală primară pentru populația insuficient deservită și îmbunătățirea eficienței cheltuielilor în sectorul sanitar prin abordarea provocărilor la nivel instituțional. În primul rând, PpR se va concentra asupra asistenței medicale primare (AMP) în cadrul serviciilor de sănătate și asupra politicilor farmaceutice și de achiziții precum și asupra luării deciziilor bazate pe date în cadrul măsurilor transversale. Concentrarea resurselor Programului în aceste domenii va contribui la extinderea acoperirii AMP și la creșterea eficienței sistemului sanitar – care sunt esențiale pentru reducerea mortalității prevenibile în România. În al doilea rând, programul PpR va avea acoperire națională în conformitate cu programul guvernamental. Cu toate acestea, eforturile depuse în cadrul programului PpR pentru acoperirea AMP vor fi intensificate mai ales în rândul populației insuficient deservite, având în vedere barierele cu care aceasta se confruntă în utilizarea asistenței medicale. În cele din urmă, în conformitate cu angajamentul declarat de a continua implementarea programului guvernamental până în anul 2023, programul PpR va sprijini implementarea Strategiei Naționale de Sănătate în următorii patru ani.

Evaluarea Sistemelor Sociale și de Mediu (ESSM) a fost elaborată pentru programul PpR în etapa de întocmire a acestuia, împreună cu un Plan de Acțiuni. ESSM întocmit a identificat că principala vulnerabilitate de mediu în sectorul sanitar din România, în special în domeniul asistenței medicale primare și comunitare, este legată de gestionarea deșeurilor medicale. Acest lucru se datorează în principal: nivelului actual destul de limitat al cunoștințelor privind prevenirea și/sau reducerea producerii deșeurilor medicale la nivelul unităților AMP; implementării ineficiente a reglementărilor existente în domeniul managementului deșeurilor medicale la nivelul AMP care este încă un risc potențial legat de eliminarea necorespunzătoare a deșeurilor periculoase și nepericuloase în locuri neautorizate, în special în zonele rurale/izolate. Aceste probleme și riscuri legate de deșeurile medicale sunt gestionate în mod rezonabil de sistemele existente, dar vor fi necesare eforturi pentru a face față unor provocări suplimentare, rezultate din extinderea AMP și a serviciilor integrate de îngrijire a sănătății comunitare. Creșterea numărului de centre integrate de îngrijire comunitară și a asistențelor comunitari, precum și a procedurilor suplimentare care sunt propuse în cadrul actualului program PpR,

poate duce la creșterea cantității de deșuri medicale produse la nivelul acestor unități. Asistenții comunitari efectuează proceduri medicale limitate și generează astfel cantități limitate de deșuri medicale.

Cu toate acestea, în prezent nu există un serviciu specializat dedicat sănătății comunitare, deșeurile medicale produse de asistenții comunitari fiind colectate în sistemele de colectare ale cabinetelor medicilor de familie. **Este foarte important de observat că toate aceste aspecte au fost evaluate de specialiștii Băncii înainte de situația creată de pandemia COVID-19 care ar fi putut duce la creșterea diversității și cantității deșeurilor medicale.** ESSM a confirmat la acel moment că „sistemele actuale de mediu sunt în general adecvate, a confirmat cadrul instituțional și legal pentru gestionarea deșeurilor medicale la nivelul AMP. Sistemul de clasificare a deșeurilor medicale, planurile de gestionare a deșeurilor medicale și programele de formare ad-hoc sunt practicate în sectorul sanitar din România și sunt revizuite periodic de autoritățile competente (de mediu, sănătate, Curtea de Conturi etc.) ale statului în ceea ce privește eficacitatea și performanța sistemului intern de gestionare a deșeurilor”. Totuși, este îngrijorător faptul că, odată cu creșterea accesului la asistența medicală comunitară integrată și la serviciile extinse de AMP în cadrul programului în zonele rurale și îndepărtate, ar putea apărea efecte negative dacă astfel de servicii nu au acces adecvat și regulat la sistemele existente de gestionare a deșeurilor medicale.

Obiectivele acestor termeni de referință sunt: 1) să analizeze ghidurile privind sistemul de gestionare a deșeurilor medicale pentru a identifica punctele forte și punctele slabe ale acestuia; 2) să determine măsurile care trebuie luate pentru îmbunătățirea ghidurilor de gestionare a deșeurilor medicale; 3) să elaboreze un Plan de acțiune pentru o bună aplicare a ghidurilor în zonele rurale îndepărtate.

Sarcinile Consultantului

- Caracterizarea tipurilor de deșuri medicale produse;
- Oferirea unei priviri de ansamblu asupra cunoștințelor și practicilor existente privind gestionarea deșeurilor în rândul lucrătorilor din domeniul sănătății și al pacienților din diferite locații ale programului PptR și identificarea măsurilor sanitare și de siguranță care trebuie luate pentru a minimiza riscurile de infecție atât asupra lucrătorilor, cât și asupra comunităților locale;
- Revizuirea și analizarea sistemelor existente de depozitare, colectare și eliminare a deșeurilor din domeniul sanitar, în unități alese aleatoriu, ținând cont de nivelul de separare și frecvența colectării;
- Evaluarea gradului de identificare a riscurilor pentru sănătate și de acoperire prin practicile curente;
- Identificarea resurselor, actorilor cheie și alocarea bugetară necesară pentru gestionarea deșeurilor;
- Evaluarea blocajelor în implementarea corectă a ghidurilor privind gestionarea deșeurilor medicale în zonele rurale îndepărtate și identificarea măsurilor adecvate de atenuare;
- Recomandarea acțiunilor care trebuie întreprinse pentru a aborda deficiențele identificate de evaluare, de exemplu, elaborarea de proceduri și ghiduri reactive și preventive pentru AMP și unitățile sanitare comunitare, în ceea ce privește responsabilitățile comune/împărțite pentru sănătatea publică; extinderea și dezvoltarea programelor de conștientizare și formare privind gestionarea deșeurilor medicale pentru personalul medical/paramedical/resursele umane care se

ocupă cu gestionarea deșeurilor medicale. Aceste recomandări trebuie elaborate în colaborare cu expertul în probleme de mediu;

- Recomandarea procedurilor adecvate de gestionare a deșeurilor medicale în situațiile în care procedurile existente au lacune. Expertul în Probleme de Mediu și Expertul Juridic vor colabora în vederea îndeplinirii celor de mai sus.
- Coordonarea echipei și consolidarea recomandărilor Expertului în Probleme de Mediu și ale Expertului Juridic.

Rezultate

Rezultatele așteptate sunt următoarele:

- Recomandări bazate pe sarcinile de mai sus și referitoare la **Analiza Ghidurilor privind Gestionarea Deșeurilor Medicale**, evidențiind punctele forte și punctele slabe ale acestora și incluzând măsurile recomandate pentru îmbunătățire; și
- Recomandări bazate pe sarcinile de mai sus și necesare pentru întocmirea **Planului de Acțiune pentru o bună aplicare a ghidurilor în zonele rurale îndepărtate**.
- Raport de analiză consolidată a Ghidurilor privind gestionarea deșeurilor medicale, inclusiv contribuții din partea Expertului juridic și a expertului în probleme de mediu;
- **Planul de Acțiune pentru o bună aplicare a ghidurilor în zonele rurale îndepărtate**, incluzând recomandările Expertului Juridic și ale Expertului în Probleme de Mediu.

Experiență și abilități/calificări necesare

- ✓ Consultantul trebuie să aibă o diplomă de licență/master/doctorat în inginerie sanitară sau în sănătate;
- ✓ El/Ea trebuie să demonstreze cunoașterea standardelor și reglementărilor țării și ale OMS în privința gestionării deșeurilor medicale;
- ✓ El/Ea trebuie să aibă cel puțin cinci (5) ani de experiență profesională, inclusiv în gestionarea deșeurilor medicale;
- ✓ El/Ea trebuie să stăpânească bine limba engleză, atât vorbită, cât și scrisă.
- ✓ El/Ea trebuie să aibă experiență în conducerea echipelor cu diverse abilități tehnice și în consolidarea recomandărilor diferiților membri ai echipei;

Aranjamente de raportare

El/Ea va lucra sub directa supraveghere a coordonatorului programului PpR căruia îi va raporta despre progresul misiunii și rezultatele sale.

Termene

Proiectul de raport de analiză care consolidează recomandările Expertului Juridic, ale Expertului în Probleme de Mediu și ale Expertului în Sănătate trebuie transmis în termen de 30 de zile de la începere, Coordonatorului PpR de către Expertul în Sănătate care coordonează echipa de consultanță. Raportul final trebuie depus în termen de 7 zile de la primirea comentariilor la proiect.

Proiectul Planului de Acțiune, inclusiv recomandările Expertului Juridic, ale Expertului în Probleme de Mediu și ale Expertului în Sănătate în privința îmbunătățirii aplicării ghidurilor trebuie să fie transmis Coordonatorului PptR în termen de 15 zile de la finalizarea proiectului de raport de analiză. Planul de Acțiune final trebuie transmis în termen de 7 zile de la primirea comentariilor.

Formatul de raport recomandat

Proiectele de rapoarte trebuie să aibă un format de tipul:

Rezumat

Introducere

Cadrul politic, de reglementare și administrativ

Date de referință

Evaluarea ghidurilor și procedurilor privind gestionarea deșeurilor medicale

Capacitatea Ministerului Sănătății de a implementa ghidurile privind gestionarea deșeurilor medicale

Limitări cheie în implementarea corectă a ghidurilor privind gestionarea deșeurilor medicale

Evaluarea nevoilor de formare în ceea ce privește gestionarea deșeurilor medicale

Management și instruire pentru instituții și agenții

Plan de acțiune pentru o bună aplicare a ghidurilor în zonele rurale îndepărtate (responsabilități + buget)

Plan de monitorizare (responsabilități + buget)

Concluzie

Anexe

- Lista persoanelor consultate
- Referințe
- Evidența întâlnirilor inter-instituționale/forumurilor/consultărilor

Confidențialitatea

Toate documentele furnizate echipei pentru îndeplinirea acestei misiuni trebuie considerate confidențiale, cu excepția cazului în care se indică altfel.